

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей за матеріалами
III Міжнародної науково-практичної конференції
24-25 жовтня 2019 року

Україна, Мукачево
24-25 жовтня 2019 р.

УДК 37:331.522.4 (477:4) (063)

О – 72

Рекомендовано до друку Вченою радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 24 жовтня 2019 р.)

Рецензенти:

І. В. Козубовська, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції:
збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 жовтня 2019р.,
Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та інш. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2019. – 558с.

ISBN 978-617-7495-30-6

У збірнику представлено тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку творчої особистості в сучасному освітньому просторі як пріоритету національної та європейської освіти, особливості трансформацій в системі початкової освіти, проблема удосконалення форм освітньої діяльності у підготовці конкурентоспроможних фахівців у вищій школі України зарубіжжя.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В.В. – д.е.н., професор, Товканець Г.В. – д.пед.н., професор; Кобаль В.І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Кузьма-Качур М.І. – к.пед.н., доцент, Лалак Н.В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т.М. – к.пед.н., доцент; Хома О. М. – к.пед.н., доцент, Човрій С.Ю. – ст. викладач.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2019

**ДО ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НЕЗАЛЕЖНОГО
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ:
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**

Питання, пов'язані із визначенням форми і процедур проведення державної підсумкової атестації (далі – ДПА) здобувачів різних рівнів освіти [1], є предметом обговорення науково-педагогічної громадськості та наукових досліджень. Досвід використання зовнішнього незалежного оцінювання (далі – ЗНО) як форми ДПА випускників закладів загальної середньої освіти в Україні свідчить про високу результативність такого оцінювання, зростання довіри громадськості до даного способу організації атестації випускників шкіл, [2, с. 105–107], а також про дотримання умов об'єктивності, справедливості, неупередженості оцінювання результатів виконання тестових завдань здобувачами. Перспективи запровадження ДПА у формі ЗНО на рівні гімназії досліджувалися також і в контексті аналізу досвіду європейських країн щодо організації цієї форми атестації здобувачів основної (базової) освіти та євроінтеграції України [3].

Зміни, що проголошені законом України «Про освіту» (ст. 12, п. 8) та Концепцією Нової української школи, передбачають поступове переведення ДПА на кожному етапі здобуття освіти, зокрема на рівні базової початкової, у формат ЗНО [4]. Однак, незважаючи на те, що питання зміни форми проведення ДПА здобувачів базової освіти стоїть на порядку денному, а сама технологія проведення ЗНО має переважно позитивні відгуки громадськості і самих учасників, залишається низка проблем, які потребують вирішення на підготовчому етапі. Це зумовлено невизначеністю питань використання результатів складання ДПА випускниками основної школи, необхідністю підготовки як педагогів, так і учнів до проведення ЗНО після 9 класу тощо.

Проведене нами опитування методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів) (65 осіб з різних областей України) засвідчило неоднозначне ставлення до запровадження ДПА у формі ЗНО для випускників основної школи. 84,6% учасників дослідження висловилися за підтримку чинної моделі проведення ЗНО для випускників 11 класів, але лише 12,3% опитаних методистів підтримують ідею запровадження ДПА у формі ЗНО після основної школи. Основним аргументом є те, що учні 9 класів не готові (а ні організаційно, а ні методично, а ні психологічно) до такої форми атестації.

Деталізація факторів, які, на думку методистів, спричиняють найбільший вплив на негативне сприйняття ідеї запровадження ДПА у формі ЗНО на рівні гімназії, підтвердило наше припущення проте, що основні причини пов'язані із недосконалістю тестових матеріалів, досвід застосування яких при проведенні ДПА мають на сьогодні педагоги, а також з невизначеністю статусу результатів складання ДПА, способом і наслідками їх використання, впливом на подальшу долю випускника.

Розподіл найбільш вагомих чинників впливу на негативне ставлення методистів до ідеї запровадження ДПА у формі ЗНО дав наступну картину: невизначеність учнів у планах на подальше навчання – 81,1% респондентів; обмеженість можливостей завдань у тестовій формі вимірювання навчальних досягнень учня – 74,2%; слабка вмотивованість учнів, відсутність у більшості інтересу до навчання – 68,9 %; додатковий стрес для учня – 54,3% ; слабка підготовка переважної кількості учнів 9 класів – 52,7 %; недосконалість змісту завдань, їх спрямованість на виявлення другорядної інформації – 45,8%.

Отримані за результатами опитування методистів дані частково перегукуються з думкою В. Карандія [5] про необхідність перегляду концепції ЗНО. Серед основних проблем, які породжують негативне ставлення, недовіру як до самої процедури оцінювання, так і до переваг використання тестів у навчальному процесі, він називає: масове використання переважно тестових завдань закритого формату, які спричиняють негативний вплив на формування в учнів навичок використання різних методів розв'язання поставлених навчальних завдань; захоплення вчителів тестовими технологіями для проведення контролю знань та нехтування іншими методиками перевірки результатів навчання; невміння використовувати аналітичні матеріали результатів ЗНО для удосконалення освітнього процесу в конкретному закладі освіти.

Список використаних джерел

1. ДПА у формі ЗНО. Український центр оцінювання якості освіти. Офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://testportal.gov.ua/dpa/>
2. Зовнішнє незалежне оцінювання в освіті України. Курс лекцій: навч. посіб. / Г.С. Кашина, В.П. Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 115 с.
3. Науменко С.О. Перспективи зовнішнього незалежного оцінювання на рівні базової середньої освіти в Україні у векторах європейського досвіду // Український педагогічний журнал. – 2019, № 1. – С. 5 – 15.
4. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 5 вересня 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Карандій Вадим. Не можна макове зернятко виміряти лінійкою з сантиметровою поділкою [Електронний ресурс] / Оксана Онищенко // Дзеркало тижня. – 2018. – Вип. № 24– 25 (23 червня–6 липня). – Режим доступу: https://dt.ua/education/vadim-karandiy-ne-mozhna-makove-zernyatko-vimiryati-liniykoynu-z-santimetrovoyu-podilkoyu-281335_.html.

ЛЮБЕЖАНИНА Б.,
РУСИН Н.М.,

Мукачівський державний університет, Україна

ВИХОВАННЯ ОСНОВ МОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ГРИ

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства активізація людського фактору виступає як одна з умов подальшого суспільного прогресу. У зв'язку з цим, перед дитячими дошкільними установами ставиться завдання підготовки відповідального громадянина, здатного самостійно оцінювати що відбувається і